

8 juni 2016

Miljö- och energidepartementet

Yttrande angående ”Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige” (M2016/00703/KI)

Mistra har tagit del av Miljömålsberedningens delbetänkande om ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige (SOU 2016:21). Beredningens grundläggande utgångspunkt, att Sverige ska vara ett ledande land i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets mål att inte bara nå högst 2 graders uppvärmning utan att även sikta på högst 1,5 grader, är lätt att ställa sig bakom. Målet att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären är ambitiöst. Hur Sverige ska nå målet ger beredningen bara delvis svar på, och det har heller kanske inte varit avsikten genom att det är ett ramverk som presenteras.

Förväntningarna på beredningens nästa betänkande, som ska redovisa styrmedel, åtgärder och samhällsekonomiska konsekvenser, är stora. Det är viktigt att näringslivet finns med i det fortsatta arbetet och att förutsättningarna för svensk industri och Sveriges konkurrenskraft beaktas, om Sverige ska vara ett föregångsland och ligga i innovationsfronten när det gäller klimatomställning. Styrmedlen måste vara förutsägbara, men samtidigt flexibla för att kunna anpassas till omvärldens ambitionsnivå och de avstämningar som ska göras vart femte år enligt Parisavtalet.

Betydelsen av forskning och innovation

Det är positivt att beredningen framhåller betydelsen av forskning och innovation. Mistra har under många år satsat på forskning inom klimatområdet med syftet att bygga upp kunskap och kompetens till nytta för beslutsfattande och teknisk utveckling. Mistra har också nyligen tagit initiativ till ett nytt forskningsprogram som ska ta fram kunskap till stöd för Sveriges omställning till ett samhälle som är baserat på förnyelsebara bränslen och material och som minimerar utsläppen av växthusgaser till atmosfären.

Ett klimatpolitiskt råd

Miljömålsberedningen föreslår att ett klimatpolitiskt råd inrättas för att genomföra oberoende bedömningar av regeringens samlade politik för att nå klimatmålen. Rådets analyser ska, enligt beredningen, utgöra en ”second opinion” som kompletterar myndigheternas redovisningar på ett sätt som ingen befintlig myndighet har i uppdrag att göra.

För att vara meningsfullt och inte överlappa med andra liknande expertråd knutna till regeringen, t.ex. det vetenskapliga rådet för hållbar utveckling, behöver det klimatpolitiska rådets uppdrag och mandat förtydligas. Det behöver klargöras hur rådet ska vila på vetenskaplig

grund. Det är inte tillräckligt att dess ledamöter är framstående experter med akademisk bakgrund, utan det behövs också ett systematiskt arbetssätt som garanterar att rådets bedömningar är baserade på det samlade vetenskapliga kunnandet (evidensbaserat). För att rådet ska få ett tydligt mandat bör regeringen överväga att ta in rådet i den föreslagna klimatlagen, i överensstämmelse med hur "The Committee on Climate Change" är inskriven i Storbritanniens "Climate Change Act (2008)". Regeringen bör även överväga om något existerande organ kan ges de uppgifter det klimatpolitiska rådet föreslås få, alternativt om något av de existerande organen kan avvecklas om det klimatpolitiska rådet inrättas.

Internationella transporter och konsumtionens globala effekter

Det finns skäl – som beredningen redovisar – att inte räkna in internationella transporter inom sjöfart och flyg samt konsumtionens globala effekter i det svenska utsläppsmålet. Detta får dock inte tas för intäkt att ge dessa mycket viktiga områden lägre prioritet. Exempelvis ökar antalet internationella flygresor samtidigt som alternativa bränslen för flygplan än så länge har fått relativt litet genomslag. Det är en oroväckande trend och ett område inom vilket större insatser krävs.

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning

Åke Iverfeldt

VD